

VARAUDU NAUTAREKISTERIUUDISTUKSEEN

Uusi nautarekisteri otetaan käyttöön maaliskuussa 2022

Ruokavirasto ja MMM ovat tehneet päätöksen nautarekisterin käyttöönoton siirtämisestä kesäkuussa 2021. Uusi käyttöönottoaika on maaliskuu 2022. Käyttöönoton siirrolla varmistamme kaikkien sidosryhmien kehitystyön valmistumisen hankkeen asettamassa aikataulussa ja turvaamme eläintenpitäjien lakisääteisten ilmoitusten tekemisen yhden luukun -periaatteella keskeytyksettä.

Suomi.fi valtuuden tarkenteen tallentamisen ohjeistus on muuttunut. Tarkista, että tarkenne on tallennettu oikein

Suomi.fi valtuuksissa annettavan tarkenteen tallennustapa on muuttunut tietojärjestelmän kehitystyön vuoksi. Mikäli sinulla on useampia tilatunnuksia ja haluat valtuuden koskevan vain tiettyjä tilatunnuksia, tulee tilatunnukset tallentaa yksitellen Suomi.fi valtuuksissa Lisää-painiketta käyttäen. Valtuuskien tallentamiseen liittyvä korjattu ohjeistus löytyy Ruokavirasto.fi sivuilta: [Viljelijät > Eläintenpito > Eläinten merkintä ja rekisteröinti > Nautaeläimet > Uusi nautarekisteri-hanke > Suomi.fi valtuuttaminen](#)

Mikäli olet jo ehtinyt antamaan valtuuksiin liittyen tarkenteen pilkulla erotettuna, tulee valtuudet korjata uuden ohjeistuksen mukaan.

Nykyiset ilmoituskanavat edelleen käytössä

Uuden nautarekisterin käyttöönottoon saakka nykyiset ilmoituskanavat **ovat edelleen voimassa**. Paperisista ilmoituslomakkeista luovutaan uuden nautarekisterin käyttöönoton yhteydessä. Uuden nautarekisterin käyttöönoton jälkeen ilmoituksia nautarekisteriin voi tehdä Ruokaviraston maksuttomalla asiointisovelluksella, kaupallisilla sovelluksilla tai asiakaspalvelun kautta. Tammikuun 2022 otekirjeellä tulemme kertomaan uudesta asiointisovelluksesta ja kirjautumisesta. Tietoa nautarekisteriuudistuksesta myös Ruokaviraston sivuilta: [Viljelijät > Eläintenpito > Eläinten merkintä ja rekisteröinti > Nautaeläimet > Uusi nautarekisteri-hanke](#)

AJANKOHTAISTA NAUTAELÄINTENPITÄJILLE

Eläintenpitäjärekisterin sähköinen asiointi

Ruokavirasto on avannut eläintenpitäjä- ja pitopaikkarekisterin sähköisen asiointipalvelun maanantaina 23.8.2021. Asiointipalvelun avulla toimijat pystyvät itse tekemään ilmoitukset eläinten pitopaikoista, eläintenpidosta sekä haaskapaikoista. Ruokavirasto kannustaa toimijoita kirjautumaan palveluun ja tarkistamaan pitopaikka- ja eläintenpitotietojensa ajantasaisuuden. Sovellukseen kirjaututaan osoitteessa <http://epr.ruokavirasto.fi>.

Pitopaikkojen rekisteröintivelvollisuus on laajentunut huhtikuussa 2021 kattamaan aiempien eläinlajien lisäksi myös esimerkiksi tuotantokanien, paliskuntien ulkopuolella pidettävien porojen sekä tiettyjen sulusolujen ja alkioiden pitopaikkoja. Nautatilojen kannalta on huomioitavaa, että kotitilasiemennykseen käytettävät sulusolujen varastointipaikat on rekisteröitävä. Tämä onnistuu ilmoittamalla eläintenpitotiedoilla nauoille uusi toimintamuoto ”Sulusolujen ja alkioiden varastointi”.

Visuaaliset vapaat korvamerkit

Tiloilla on edelleen runsaasti vapaita visuaalisia (ns. vanhan mallisia) korvamerkkejä. Näitä merkkejä ei voi enää käyttää 1.1.2021 lähtien syntyneille vasikoille ilman, että tunnukselle tilataan elektroninen apumerkki (ns. e-Merkki) korvausmerkkinä. Korvausmerkin voi tilata nautarekisterin asiakaspalvelun kautta tai Ruokaviraston internet-sivuilta saatavalla [Korvausmerkkilauslomakkeella](#) (Tietoa meistä > Asiointi > Oppaat ja lomakkeet > Viljelijät > Eläinten pito > Eläinten merkitseminen ja rekisteröinti) Mikäli vapaille merkeille ei ole tarkoitus tilata elektronista korvausmerkkiä, ei niitä voi käyttää vuoden 2021 aikana syntyneille vasikoille. Nämä merkit tulee mitätöidä nautarekisterin asiakaspalvelun kautta, soittamalla numeroon 09 85 666 000.

Nautojen sisämarkkinasiirrot EU-jäsenmaista, Norjasta ja Sveitsistä - uuden eläinterveys sääntöjen aikakausi

EU:n uutta eläinterveys sääntöä (Animal Health Law) ja sen nojalla annettuja delegoituja asetuksia aletaan soveltaa nautojen siirtojen osalta täysimääräisesti lokakuun 2021 puolivälistä alkaen. Samassa yhteydessä siirrytään käyttämään uuden lainsäädännön mukaisia terveystodistuksia, jotka laaditaan EU:n uudessa Traces NT- järjestelmässä. Sisämarkkinasiirtoja harjoittavien nautojen pitopaikkojen tiedot eivät valitettavasti siirry vanhasta Traces- järjestelmästä uuteen, joten nautojen viejien ja tuojien tulee huolehtia siitä, että nautojen lähtö- ja määränpääpitopaikat on lisätty uuteen Traces NT-järjestelmään. Lisätietoja Traces NT- rekisteröitymisestä löytyy tältä Ruokaviraston sivulta: [Yritykset -> Tuonti ja vienti -> Traces -> Eläimet ja eläinperäiset tuotteet -> Rekisteröityminen ja ongelmatilanteet](#).

Eläinten siirtojen terveyshdoissa korostuvat jäsenmaille myönnettyjen virallisten tautivapauksien huomioiminen, jotta siirrot eivät aiheuttaisi eläintautien leviämisen riskiä luetteloiduista taudeista vapaisiin jäsenmailhin. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että eläinten siirto on kaikista yksinkertaisinta saman terveysstatuksen omaavien maiden välillä.

Suomella on nautaeläinten osalta myös uudessa EU- lainsäädännössä tautivapaa status nautatuberkuloosista (Mycobacterium tuberculosis complex, MTBC), luomistaudista (Brucella abortus-, B. melitensis- ja B. suis) nautaeläinten tarttuvasta leukoosista (EBL) ja tarttuvasta rinotrakeiitista (IBR/IPV). Jos nautoja siirretään Suomeen maasta/alueelta, jolla ei ole näistä taudeista vapaata statusta, eläinten siirto edellyttää lähes poikkeuksetta sitä, että tuotavat eläimet on osoitettu laboratoriotutkimusten avulla kielteiseksi kyseisten tautien varalta. Lisäksi Suomella on nyt virallisesti tautivapaa status sinikielitaudin (bluetongue, BT) kaikkien 1-24 serotyypin osalta. Tämä tarkoittaa sitä, että siirrettäessä nautoja alueilta, joissa esiintyy sinikielitautia, eläimillä on oltava voimassa oleva rokotesuoja tai positiivinen vasta-ainetutkimustulos kaikkia lähtöalueella esiintyviä sinikielitautiviruksen serotyyppejä vastaan. EU:n siirtoehdoissa on uutena luetteloituna tautina nautojen virusripuli (BVD). Suomi on hakenut myös tämän taudin osalta virallista tautivapautta, mutta tällä hetkellä yhdelläkään

jäsenmaalla ei ole BVD- vapautta tai hyväksytyä valinnaista BVD:n hävittämisohjelmaa. Tämän vuoksi nautojen siirroissa Suomeen ei valitettavasti voida vielä edellyttää BVD- ehtojen täyttymistä.

Kansallinen eläintautilakimme ei enää edellytä nautojen sisämarkkinasiirtoja harjoittavien toimijoiden rekisteröitymistä Ruokavirastoon. Uusi sellaisenaan sovellettava EU- lainsäädäntö voi alkulukemisella vaikuttaa vaikeaselkoiselta, kuten myös uudet terveystodistusmallit ja toimiminen uudessa Traces NT - järjestelmässä. Tämän vuoksi suosittelemme etenkin tässä totutteluvaiheessa, että sisämarkkinasiirtoja suunnittelevat toimijat ovat yhteydessä Ruokavirastoon tarkempaa neuvontaa varten, jotta voimme yhdessä katsoa läpi siirtojen terveystodistukset. Meidät tavoittaa sähköpostiosoitteesta: EU-elain@ruokavirasto.fi. Tarkempaa ohjeistusta tullaan myöhemmin myös päivittämään Ruokaviraston verkkosivulle Ruokavirasto.fi > Yritykset > Tuonti ja vienti.

Kuolleiden tuotantoeläinten keräilyn valtionavustuksen maksaminen

Vuonna 2019 sovellettavaksi tullut ”Raatokeräilyasetus” (Vn 998/2017) mahdollistaa valtion avustuksen myöntämisen raatokeräilyn kustannuksiin, mutta estää valtion avustuksen maksamisen tapauksissa, joissa eläimen omistajan toiminnassa on tiettyjä lainsäädännön rikkeitä.

Eläintunnistusjärjestelmälaki edellyttää, että eläintenpitäjä on merkinnyt naudat, lampaat ja vuohet korvamärkeillä ja tehnyt eläinrekistereihin lain vaatimat ilmoitukset ajallaan. Raatokeräilytoimijan on puolestaan ilmoitettava eläinrekisteriin jokainen käsittelylaitokseen vastaanotettu eläin yksilökohtaisesti. Jos raatokeräilytoimija ei pysty yksilöimään eläintä, eikä siten kuittaamaan sitä eläinrekisteriin vastaanotetuksi, ei valtion avustusta makseta. Valtion avustus menetetään myös, jos eläimen omistaja on laiminlyönyt velvollisuutensa järjestää kuolleen eläimen nouto ja tilaa raatokeräilyn paikalle vasta saatuaan määräyksen kunnaneläinlääkäriltä tai jos eläin joudutaan lopettamaan paikan päällä eläinsuojelulain mukaisen kiireellisen toimenpiteen takia.

Jotta eläimen omistaja välttyy tuen menetyksiltä, on tärkeää että:

- raatokeräily tilataan paikalle viivytyksettä eläimen kuoltua.
- varmistetaan, että kuolleella märehijällä on ainakin toinen korvamärkeistä kiinni. Jos eläin on korvamerkkitön tai kiinni oleva merkki on rikkoutumisen tai likaantumisen vuoksi lukukelvoton, käytetään korvausmerkkiä, jos sellainen on jo tilattu. Nautojen punaista tilapäismerkkiä **ei voida käyttää** kuolleille, korvamerkittömille naudoille.
  - huomiona, että korvausmerkkiä ei voi tilata enää eläimelle, jolle on tehty poistoilmoitus ja että korvausmerkin toimitusaika on noin viikko

Keräilyalueella kaikenikäisten nautojen hautaaminen on kiellettyä

Kaikenikäisten itsestään kuolleiden ja lopetettujen **nautojen hautaaminen** keräilyalueella on edelleenkin **kiellettyä**. Tämä koskee siis myös alle kuuden kuukauden ikäisiä nautoja, joiden hautaamista etenkin on havaittu tapahtuvan. Hautaamiskielto koskee keräilyalueella myös alkuperätilalla tuottajan ja hänen perheensä omaan elintarvikekäyttöön teurastetuista naudoista saatavia teurassivutuotteita. Ainoastaan kuolleina syntyneet eläimet saa haudata koko Suomen alueella. Hautaaminen ei kuitenkaan saa aiheuttaa vaaraa ihmisten ja eläinten terveydelle, eikä ympäristölle saa aiheutua riskiä (hautaamispaikka ei saa mm. sijaita pohjavesialueella, eikä kaivon, vedenottamon tai muun vesistön läheisyydessä).

Keräilyalueella kuolleiden eläinten raadot on toimitettava sivutuoteasetuksen mukaiseen luokan 1 käsittelylaitokseen Honkajoelle tai hyväksytyyn polttolaitokseen, jolla on lupa polttamalla hävittää märehijöiden raatoja. Kotiteurastuksen sivutuotteet voi toimittaa hävitettäväksi Honkajoen käsittelylaitoksen lisäksi jätteenpolttolaitokseen, jolla on lupa polttamalla hävittää eläinperäistä ainesta.

Raadon nouto on tilattava välittömästi eläimen kuoltua. Etenkin kesäaikaan raadon hävittäminen viivytyksettä on hyvin tärkeää, sillä mätänevä raato voi aiheuttaa tautivaaraa sekä tilan ihmisille että eläimille. Noutoa odottava raato on säilytettävä suojaisalla ja varjoisella paikalla, sekä tiiviillä alustalla, jotta eritteet eivät pääse valumaan ympäristöön. Lisäksi raato on suojattava muilta eläimiltä pressulla tms. peitteellä.

Lisätietoa Ruokaviraston sivuilta: [Viljelijät > Eläintenpito > Kuolleet eläimet > Tuotantoeläimet > Märehtijät](#)

Eläinpalkkioiden tukijärjestelmä muuttuu – osallistumisilmoitusta haettava jatkossa vuosittain
EU:n eläinpalkkioiden tukijärjestelmä muuttuu vuodesta 2022 alkaen. Merkittävän uudistus on tulossa osallistumisilmoituksiin. Tähän asti osallistumisilmoitukset ovat olleet voimassa toistaiseksi, mutta jatkossa ne on tehtävä vuosittain. Nykyiset osallistumisilmoitukset päättyvät vuoden 2021 lopussa. Syynä EU:n eläinpalkkioiden tukijärjestelmän muutoksiin ovat huomautukset, joita Suomi on saanut EU-komissiolta.
Kansallisten kotieläintukien osallistumisilmoitukset ovat edelleen voimassa toistaiseksi, joten niitä ei tarvitse hakea uudelleen vuonna 2022.

Lisätietoa:

Viljelijä uutiskirjeessä 14.6.2021: Päätukihaku päättyy 15.6. – onko hakemuksesi jo kunnossa?
Uutiskirjeen löydät Ruokaviraston sivuilta: [Viljelijät > Tuet ja rahoitus > Viljelijätukien hakeminen > Viljelijä uutiskirje](#)

Ruokaviraston tiedotteessa 11.6.2021: Eläinpalkkioiden tukijärjestelmä muuttuu – osallistumisilmoitusta haettava jatkossa vuosittain.

Lisätietoa Ruokaviraston sivuilta: [Viljelijät > Tuet ja rahoitus > Eläinpalkkioiden tukijärjestelmä muuttuu – osallistumisilmoitusta haettava jatkossa vuosittain](#)

Seuraava nautarekisteriote postitetaan tiloille tammikuussa.